

SEVERINUL

ZIAR POLITIC SĂPTĂMÂNAL.

Prețul abonamentului :

pe un an 8 coroane
 „ 1/2 „ 4 „
 „ 1/4 „ 2 „
 Prețul unui număr 20 fil.

Proprietar și redactor responsabil :

OCTAVIAN BORDAN.

Redacțiunea : Caransebeș, strada Constanti Burdia.

Administrația : Caransebeș, strada Parcului 774.

Numărul telefonului : 44.

Manuscripte nu să înapoiază.

PITHIA.

Pithia a vorbit. Vorbele i-au fost clare și precise. În câteva cuvinte dl *Alex. de Mocsonyi* a cuprins rostul, ori mai bine zis nerostul situației poporului nostru. Judecata lui e un corolar nimerit al desfășurării nebuniei poreclite naționaliste, o combatere strașnică a fanfaronadei și întrecerei de succese ușoare, ce caracterizează viața publică românească.

Iată ce a zis Mocsony :

„nu zace punctul de greutate al situației noastre și al problemei în aceasta (e vorba de legea electorală), ci în probleme cu totul de altă natură. Întreaga noastră politică națională se concentrează în aceea singură idee, ca poporul român să se valideze în viața noastră de stat ca factor politic. (Ceeace eu nu identific însă de fel cu conceptul unui factor de drept public, care ar avea loc numai în cadrele federalismului.) La aceasta — bine înțeles — s'ar cere ca poporul român să fie deja astăzi un factor politic, ceeace însă, durere, dacă nu voim să ne lăsăm seduși de sinamăgiri gratuite, nu a atins astăzi încă măsura recerută. Ceea-ce este iarăși de sine înțeles, căci un popor, căruia i-a hărăzit soarta secolii dearândul, rolul de paria politic, nu se poate avânta prin un singur elan la factor politic. Oricât de vrednic de admirat și sunt progresele, pe cari le-a făcut acest popor în timp așa de scurt dela trezirea sa la conștiință națională încoace, totuși se mai reclamă lucrare mare, perseverență și îndelungată spre a-și eluptă greutatea unui factor politic. Problema adevărată a politicii noastre naționale bineînțelese, o văd deci eu în concentrarea tuturor forțelor noastre spre a ridica poporul nostru pe terenul economic și cultural, a desvoltă și întări

conștiința lui politică națională și a evita după putință risipa nefolositoare de puteri pe teren politic “

Așa a vorbit dl Mocsony și poate crede, că porecliții naționaliști vor trage doar consecințele din cuminenția prevăzătoare a transparentelor lui vorbe?

Noi ne îndoim. De când le tot tocăm noi la cap aceleași adevăruri? Nu le-am declarat-o noi, că tendințele federaliste ale programului naționalist de azi n'au îndreptățire nici din punct de vedere istoric, dar nici în interesul mai bunului viitor al nostru? S'a cerut cel puțin, iar unii dintre vizionarii fanfaroni numiți naționaliști cer independența Ardealului. De ce? Nici ei nu știu. Fiindcă nu e oare prostie a face douătaberi din români? Independența Ardealului a fost și e bună pentru Germanii din Ardeal, pentru Viena. Și aici se vede, cât de pe placu Vienei a fost politica română din trecut.

Dar nici din alt punct de vedere nu-i bun astfel de punct de program. În felul acesta cu tendințele lor federaliste porecliții naționaliști au intrat în dietă cu un program, ce era în contradicere cu dreptul public, pe care crezut-au, că-l pot schimba cu una cu două. Deși e așa de evident, că din ținuta noastră politică noi nu putem face chestie de forță, ci chestie de cumințe maturitate.

Aceasta a spus-o așa de frumos dl Mocsony, când se declară nemulțumit cu politica, ce o face azi clubul naționalist.

De fapt programul clubului naționalist nu e de loc acomodat pentru ridicarea poporului. Căci considerațiunile generale politice nu promovează interesele imediate ale poporului. În timpul din urmă s'au aliat cu socialiștii. N'au precizat însă punctele de apropiere. Tocmai de aceea, fiindcă de popor în mod imediat așa de pu-

țin e vorba în cadrele programului botezat naționalist, și însuflețirea poporului ținū numai, cât mai dură impresia lăsată de vorbele frumoase spuse de candidații la deputăție.

Iar de când au ajuns în dietă, ce au făcut pentru popor? Nimic. Scorborându-se din când în când în popor ei au sămănat ură politică, dar nu cultură, n'au pregătit o bunăstare economică.

E deci foarte la loc părerea dlui Mocsony, când arată completa deșertăciune a politicii naționaliste, care s'a dovedit așa de stearpă [pentru neamul nostru.

A riscat însă dl Mocsony și o părere greșită. D-Sa crede, că deoarece până mai dăunăzi poporul nostru a fost un paria politic, nu se poate avânta la un rol politic.

Noi nu împărtășim aceeași părere. Unde e scris, ca un popor de peste trei milioane să fie condamnat la nelucrare politică. Doar de aceea, fiindcă programul de fanfaronare naționalistă a ajuns în concurs? Aceasta a dovedit, că calea apucată de ei nu e bună. Dar contraproba cea mai limpede e, că elementul socialist, care încă a fost un paria politic, cum s'a ridicat la un rol dominant, rol de frunte în toate țările.

O altă cale trebuie deci, un nou crez politic, alcătuit după trebuințele și nevoile poporului nostru.

Polomida.

Ne merge rău și stăm rău. Acestea sunt constatările „Gazetei Transilvaniei“. Intr'un articol de fond se ocupă și baba dela Brașov cu relele ivite în sînul poporului românesc și află, — cu tot dreptul — că răul nu zace în afară, ci între zidurile noastre. N'avem nimic, decât polomidă pe toată linia. Aceasta am constatat și noi în multe rânduri, și atunci chiar baba cloanța dela Brașov ne-a combătut și ne-a declarat trădători de neam.

Dacă luăm în revistă instituțiile românești din patria noastră, ușor ajungem și noi la concluziunea „Gazetei“, că adevărat răul nu vine din afară, că nu este adevărat ceea ce delimita „Naționaliști“ trimbiță în lume, că guvernul și poporul maghiar ne-ar asupri și ne-ar răpi drepturile, — ci răul ne vine delimita noi înșine.

Perirea ta din tine Israile. Aceste cuvinte se potrivesc de minune la starea poporului românesc. *Stăm rău*. Da, stăm rău, pentru că poporul nostru, deștept, viguros, iubitor de ordine și pace, cu atragere cătră învățătură, din mila și îndurarea *conducătorilor* a ajuns să fie și în ce privește cultura și starea materială cel din urmă popor din țară. De n'ar fi țigani, ne-am putea lauda, că noi suntem coada. Și acest trist adevăr l'a constatat bătrâna „Gazeta“ abia în anul al 71-lea al vieții sale.

Să privim biserica noastră. Ridicată prin hărnicia unor oameni mari ca Șaguna, Popazu și alții în rândul cel dintâi între biserici, înzestrată cu o constituție bisericească, pentru care și apusenii ne invidiază, — a ajuns să fie în urma *hărniciei* sau pe românește, în urma *ticăloșiei* epigonilor de astăzi de batjocura celorlalte biserici. Așa numiții *conducători* naționaliști au pus mâna și pe biserică, și dacă nu vom pune mâna să îndreptăm biserica, carea ne-a mântuit în trecut, carea ne-a ținut în timpurile grele, acea biserică, condusă de *naționaliștii* moderni, ne va nimici pe toată linia.

Toate relele posibile s'au încuibat în biserică și bătrâna „Gazeta“ n'avu până acum timp să-și strângă toate mințile și să caute îndreptare?

Școala? Avem multe școli românești profesionale, avem învățători harnici, avem popor iubitor de jertfă. Orice jertfă s'a cerut poporului nostru pentru biserică și școală, el a adus-o cu dragă inimă. Rezultatul? Cel mai prost, ce ni-l putem închipui și pentru care ar trebui să ne ascundem fața de rușine, unul dintre cele mai triste rezultate: 70%

analfabeți. A meritat oare poporul românesc, ca în urma multelor jertfe aduse pentru școală și biserică, el să aibe mai mulți analfabeți, mai mulți proști în sinul său?

Pe terenul economic? De 40 de ani *inteligenta* românească s'a pus să facă economia. Economia s'a început cu înființarea de bănci. Idee bună. Realizarea însă s'a făcut ca în toate alte afaceri privitoare la poporul românesc.

Băncile își au rostul lor în economia poporului. Sunt chemate să ajute în toate privințele. Cel puțin așa lucrează băncile altor popoare, cari din venit varsă sute de mii pentru scopuri bisericești și culturale.

Băncile românești? Onoare excepțiilor, dar ni-se pare a fi regulă generală, că economia poporului românesc a fost nimicită tocmai prin multele bănci românești. Fiecare *luptător național* și-a făcut banca, apoi ține-te popor român la însuflețire națională, ține-te la execuții și licitații. Nu ne ocupăm cu nume în rândul acesta, dar am putea numi *luptătorii naționali* din părțile noastre, cari ca *bărbați de încredere* ai unui institut mare au mâncat banii încredințați lor de popor, iar moșiile bietului țaran au fost scoase la licitație, vindute, și omului îndopat cu *idei naționale* nu i-a mai rămas decât bățul pribegiei. Un scriitor maghiar ne-a dat prea triste date despre activitatea multor bănci românești.

Jurnalistica? Avem foi, cari, ca și ceilalți *luptători* trăesc de pe spatele poporului. Nu află o idee nu află în foile românești numite naționale decât injurături.

Nu ne mirăm, dacă ne gândim la diferitele redacții. A fost dat afară un *contabil* delimita cutare bancă, el se face *redactor* și devine distins amic. Apoi ce să mai zicem despre *defraudanții* și *naufragiații căpătuți* la „Lupta“, cu cari atât de mult se laudă Birăuț? Nu merită oare poporul român o soartă mai bună? Își cunoaște Birăuț oamenii. Dar oare nu este din cale afară trist, că banul poporului românesc se folosește pentru

traiul astorfel de taie-fuga și nu este oare dureros, ca despre foaia partidului național, condusă de *deputații naționaliști*, Birăuț nepedepsit și necombătut să susțină publice, că acolo au fost căpătuți mulți *defraudanți* și *naufragiați*.

Așa stăm cu micii toboșari ai „Tribunei“! „*Ne merge rău și stăm rău*“ sunt cuvintele babei delimita Brașov. Dar când ajunge la isvorul răului, i-se încurcă mințile babei cloanțe.

Constată baba cloanța, că răul zace în noi, dar nu trage la răspundere pe cei vinovați, cari au nimicit biserica, cari au furat banii oficioși, nu trage la răspundere pe călugării imorali, cari singuri fiind imorali nu pot disciplina preoțimea, nu trage la răspundere pe *naționaliștii*, cari trăesc din *străicutele* cu ouă ale bieților țărani români, nu caută să curețe redacțiile de *naufragiați*, ci în slăbiciunea ei de minte se năpustește asupra noastră, asupra graniței bătășene.

Am dus și noi o luptă grea în granița bătășană, pentru că și aici s'a fost încuibat polomida. Oamenii de talia naționaliștilor și sub binecunoscuta *mantauă* a naționalismului au căutat unii și la noi să-și facă mendrele și să trăiască ușor prin birturi din sudoarea poporului nostru. Noi, cu ajutorul harnicului nostru deputat dietal, Ilustritatea Sa dl C. Burdia, am curățit dejă granița militară de polomidă; am pus la locul ce li-se cuvine pe toți imoralii și defraudanții, cari cu siguranță matematică duceau și poporul de aici la ruină. Noi am produs pacea de lipsă pentru cultivarea poporului și pentru asigurarea unei stări materiale mai bune. Îmbulzeala, ce s'a arătat la gimnazul de nou înființat ni-e cea mai bună dovadă, că poporul nostru e dornic de învățătură și înaintare și că față de acest popor s'a comis în trecut cel mai neiertat păcat din partea *conducătorilor* de talia celor delimita „Gazeta“.

După grele lupte am făcut pace și am pus o puternică bază pentru binele poporului. În granița militară Birăuț cu *defraudanții* și

FOIȚA.

Poezii populare.

Culese de „Adi“.

Trecui aseară pe coastă
Pe din deal de casa voastră;
Auzii câinii lătrând,
Pe maică-ta blăstămând,
Blăstămându-te pe tine
Că trăești bine cu mine.
Spune-i tu lu maică-ta
Să astupe ulița
Tot cu lin
Și cu pelin,
Ca mai rar să ne 'ntâlnim:
Mercuria și Joia-odată
Și Sâmbăta ziua toată.
Spune-i tu lu maică-ta,
Că noi atunci ne-om lăsa,
Când ea o sămână:
Bob de mac
În vârf de ac;

De-o vedeă, că macul crește,
De lăsat tragă nădejde,
De-o vedeă, că macul sacă,
Facă bine și să tacă.

*

La fântână jos pe-o piatră
Judecă-un june pe-o fată:
Mărită-te fată mare,
Nu ședeă 'n nădejdea mea,
Că nădejdea delimita mine
E ca sârma de subțire,
Când te puni și nu te ține.
— Însoară-te dumneata
Să te vād pe cine-i luă;
Să te 'nsori de nouă-ori
Și să faci nouă feciori,
Mai la urmă și-o fetiță
Să te poarte pe uliță,
Pe ulița creștinească
Nime nu te miluiască.
Să deă dragul Dumnezeu
Să vini și la pragul meu,

Să te miluesc și eu
Cu o coajă de mălai
Coaptă 'n foc de nouă ai,
Nici aceea nu țî-oi dă
Până nu te-oi judecă,
Până nu te-oi întrebă:
Fostuți-am dragă ori ba?

*

Am un bade dus departe,
I-aș scriă o țâr' de carte,
I-aș trimite-o, n'am pe cine,
Merge-aș eu și mi-e rușine.
I-aș trimite-o pe stele,
Cele stele-s mărunțele,
Nu-i spune de dor și jele.
I-aș trimite-o pe lună,
Sfânta lună-i jumătate
Și badea-i cale departe.

*

Frunză verde de măr dulce
Cine trece pe la cruce?
Trece neica gură dulce.

MOBILE de tot felul, mare asortiment cu prețuri moderate
se află la **George Frohnmeier**, măsar

DEPOSIT:

Caransebes, Str. Principala
în Casa Diecezana

naufragiații căpătuiți pe vremuri la „Lupta“ nu vor mai intra, ca să îmbete poporul românesc cu idei socialiste și să-l despartă de biserică.

De poporul nostru ne îngrijim noi, iar *baba bătrână* îngrijescă de românii de pe la Brașov, pentru că e destul de trist faptul pentru așa numiții conducători naționali, ca românii năcăjiți din părțile Brașovului în caz de nevoie să se adreseze și să ceară ajutor dela deputatul graniței urgisite dl *C. Burdia*.

Dar ce mai poate face o babă de 71 de ani?!!

Adunarea generală a Comunității de avere.

Rar mai e instituție românească, la care să se fi muncit și să se muncească pentru popor atât, cât se lucrează la Comunitatea de avere, care de când e președinte Il. Sa dl *Const. Burdia* și-a pus de scop: să lucreze cât mai mult pentru popor.

Se miră omul, când privește mai de aproape manipulația așa de variată a Comunității de avere, când te gândești la marea binefacere, ce e pentru popor internatul ridicat de ea etc.

Tocmai de aceea o probă de cea mai vădită alipire, iubire și încredere fu adunarea generală ținută în 14/27 Novembre.

Toate punctele din bogata ordine de zi au fost tractate cu multă atenție și interes. Raportul comitetului a fost primit după o dezbateră, ce numai fală-i poate fi comitetului, din al cărui raport reținem următoarele:

La administrația pădurilor recerințele s'au preliminarat cu 489.599 coroane, iar venitele cu 551.767 coroane, conform preliminarului, deci

se poate conta la un prisos de 62.168 cor. Comparând datele acestea cu preliminarul compus pe anul curent, se vede, că recerințele față de anul acesta din nou s'au urcat și anume cu 95.009 coroane, iar venitele s'au preliminarat mai mici cu 19.658 coroane. Împrejurarea aceasta, care la prima vedere este în contradicție cu cele expuse până acum, nu înseamnă, că am fi sporit peste măsură speșele fără privire la puterea noastră materială și fără a lua în considerare venitele, la cari putem conta, ci din contră dovedește numai, că am cumpănit cu multă băgare de seamă pozițiile luate în preliminar și că venitele le-am preliminarat pe bază reală măsurat rezultatelor faptice, la cari am ajuns în anii trecuți. Deși venitele măsurat rezultatelor faptice din anii trecuți s'au preliminarat cu 19.658 coroane mai mici decât pe anul curent, pe lângă ridicarea însemnată a recerințelor și fără a mări în chip măestrit venitele, totuș putem conta la un prisos destul de mare.

În motivarea preliminarului, care o vom subșterne în ședința de azi, la fiecare poziție a recerințelor vom da deslușiri amănunte și vom motiva detaliat chiar și cele mai mici schimbări. În locul acesta voim să atragem atențiunea Onoratei Reprezentanțe numai asupra câtorva poziții mai însemnate.

Dacă comparăm preliminarul compus pe anul viitor cu cel din anul curent, numai la culturile silvice, la internat și la „diverse recerințe“ aflăm schimbări mai esențiale. Sub poziția cea din urmă figurează restul de 59.936 coroane din contribuirea votată pentru gimnazul superior din C ransebeș, prin solvirea căruia am satisfăcut pe deplin îndatoriri luate asupra noastră în privința aceasta.

Tot sub poziția aceasta s'a preliminarat și rata primă de 10.000 coroane din contribuirea votată pentru calea ferată Caransebeș—Hașeg. Pentru zidirea acestei linii atât de însemnate pentru progresul economic al ținutului nostru, Onorata Reprezentanță în adunarea generală

extraordinară ținută la 23 Ianuarie a. tr. a votat suma de 220.000 coroane, în care sumă este cuprinsă și contribuția votată deja mai înainte. Deoarece întreprinzătorii, cari au zidit linia aceasta, din pădurile noastre situate pe valea Bistrei au cumpărat lemnele trebuincioase, ne-a succedat a achita din suma susamintită aproape 120.000 coroane, fără a însărcina budgetul nostru astfel, că pentru scopul din vorbă mai avem să dăm numai 100.000 coroane și anume în 10 rate anuale de câte 10.000 coroane. Abstrăgând dela suma aceasta, recerințele s'au urcat mai cu samă prin speșele recerute pentru susținerea internatului. Poziția aceasta a recerințelor dela 37.400 coroane s'a urcat la 54.500 cor. Chiar și speșele preliminarate pentru internat pe anul curent s'au dovedit de puține, pentru aceea în ședința de azi pentru acoperirea recerințelor, ce se arată peste suma preliminarată, vom subșterne Onoratei Reprezentanțe un preliminar suplinitor bine motivat.

Cu ocaziunea aceasta nu putem între-lasă, ca pe scurt să nu dăm samă Onoratei Reprezentanțe despre acele dispozițiuni, pe cari le-am aflat de lipsă în interesul acestei instituțiuni. În internat pe anul școlar 1908/9 s'au primit 74 elevi din anul trecut și afară de aceștia încă 88 elevi, deci peste tot 162 elevi. Fiind internatul deocamdată așezat provizorie în edificiul central al Comunității de avere, în care abia 92 paturi s'au putut așeza, am fost siliți, ca pentru elevii ceilalți să închiriam în oraș cvartire corespunzătoare. Însă și elevii externi iau parte la masa comună din internat și la orele de studiu, cu un cuvânt dela orele 6 dimineața până la 7 și 1/2 ore seara, toată ziua o petrec în internat sub supraveghierea recerută. Stările sanitare în internat sunt destul de favorabile, ceea ce trebuie să se atribue mai cu samă îngrijirii conștiențioase și umane, cu care medicul internatului, dl dr. Constantin Popasu, ca un adevărat părinte caută de micuții săi bolnavi și veghiaza asupra sănătății lor. În

Da 'n mărămă ce aduce?
O fălie de caș dulce;
Nu știu cașul l'oi gustă
Ori pe neica-oi sărută.

*

Frunză verde călăpăr,
Dragu-mi voinicul băl,
Dragu-mi și-al ochesel,
Că-l cunosc seara pe păr,
Că i părul rețezat,
Nu-i mai pot maică de drag!

*

Frunză verde de săcară
Farmecile mă mâncară,
M'au mâncat,
Că mi-le-au dat,
Mi-le-au dat, de le-am beut,
Ca pe neica să-l zăuit,
Dar cum dracu să-l zăuit,
Că ș'aseară l'am văzut.

*

La fântâna cu uiagă
Bate vântul și mă 'ntrabă:
Care fată mi-e mai dragă?
Oacheșă cu chica lată;
Mult mi-e dragă și-a băluță,
Vine seara mă desculță,
Îmi întinde-obețele
Și-mi sărută buzele.

Dela noi a treia casă
Este-o fată și-o nevestă,
De nevestă mi-e cam dor,
După fată stau să mor,
De nevestă mi-e cam drag,
După fată moarte-mi fac.

*

Frunză verde-a mărului
Nu-i credea feciorului,
Că fecioru-i mare căne,
El ia fata pe genunche
Și îi minte mii și sute,
Să-i dea gura s'o sărute.
Taci tu fată, nu mi-ți plânge,
C'am o vacă și-o vișea,
Că le-oi duce și le-oi vinde
Și-oi plăti fetia ta.
Mânce-ți buba vaca ta
Și vișelul de sub ea,
C'ai mâncat fetia mea.

*

Cătănire-aș cătăni,
Numai pușca de n'ar fi.
De-ar fi pușca de scăete
Și compania de fete
Și mândruța căpitan,
Aș mai cătăni un an.

*

Cucule de unde vii?
Din Ardeal dela Sibii.
Dar de mândra mea ce știi?
Știu bine, că-i sănătoasă
Șede la masă și coasă,
Iară lacrimile varsă,
Din lacrimi câte-a vărsat
Poți face fântână 'n sat,
Fântână cu trei isvoară,
Cine-o bea din ea să moară,
De va bea dușmanul meu
Să mi-l bată Dumnezeu,
Iar de-o bea bădițul meu
Să-l ferească Dumnezeu.

*

Auzi nană, ori n'auzi,
Cum te strigă-un teolog?
Las' să strige, boala-l mânce,
Că după el nu m'oi duce,
Că când e somnul mai dulce
El ia crucea și se duce.
Auzi nană, ori n'auzi,
Cum te strigă-un pedagog?
Las' să strige, nana-l țuce,
Că când e somnul mai dulce
Lasă cartea să se culce.

anul școlar trecut în internat s'au ivit unele cazuri de scarlatină și noi n'am întârziat a lua numai decât măsurile de lipsă, ca boala, care a fost adusă în internat prin rudeniile, respective părinții, cari au venit să vadă de pruncii lor, să nu se mai lățească. Elevii bolnavi s'au transportat în spitalul orașenesc, pentru a feri pe ceilalți de inficiare, iar localitățile internatului au fost temeinic desinfectate, sacii de pat s'au umplut cu paie noi și s'a procurat aparat de desinficiare.

Cu un cuvânt n'am cruțat nici oste-neală, nici spese pentru a preîntîmpina lățirea boalei pentru a apăra sănătatea și bunăstarea trupeză a pruncilor dați în grija noastră. Precum a putut să vadă Onorata Reprezentantă și din cele amintite, am întîmpinat multă grijă și osteneală în nizuința noastră, ca jertfele mari, ce le aduce comunitatea de avere pentru scopul acesta, să nu fie zădarnice, și să aducă cât de curând și cât mai frumoase fructe. Din cele premise Onorata Reprezentantă s'a putut convinge totodată, că este neîncunjurat de lipsă a zidi pentru așezarea internatului cât de curând un edificiu corăspunzător recerințelor pedagogice moderne și sanitare. Pe baza deciziei adus în adunarea generală din 2 Maiu a. c., am și făcut dispozițiunile de lipsă pentru cumpărarea unui teritoriu corăspunzător și pentru compunerea planului și a specificațiunii de spese pentru zidirea internatului.

În privința teritorului ne-am adresat magistratului orașenesc din loc ca să ne cedeze din proprietatea orașului și în vederea scopului de interes comun cu un preț cât de moderat un teritoriu de mărime coăspunzătoare, pe care să se poată aranja nu numai o curte spațioasă pentru recreația și jocurile elevilor, ci și o economie mai mare, grădină de legumi ș. a., de care este lipsă pentru a putea provide elevii în regie proprie. Reprezentanta orașului Caransebeș a declarat, că cu plăcere ne va sprijini întru realizarea acestui plan măreț și în adunarea generală ținută la 29 August a. c. a decis, ca pentru internat din izlazul comunal ne vinde un complex de 19 jugere 597⁰⁰ cu prețul de 300 coroane de juger. Se înțelege de sine, că în privința aceasta vom putea continua cu pertractările numai după ce decizia reprezentanței orașenești se va aproba din partea autorităților competente.

Planul și specificațiunea de spese pentru zidirea proiectată pentru așezarea internatului, am voit să le subșternem Onoratei Reprezentante în ședința de azi, pentru aceea am și amânat adunarea generală de toamnă până așa târziu.

Planurile însă, cu compunerea cărora, în sensul deciziei Onoratei Reprezentante din 2 Maiu a. c. a fost încredințat arhitectul renumit din Budapesta, Iosif Kauser, care este încredințat și cu compunerea planului pentru gimnaziu, n'a fost în stare să compună în așa scurt timp un elaborat așa voluminos. De altcum și comitetul subsemnat a aflat de bine, ca în afacerea aceasta atât de importantă, fiind vorba de o jertfă foarte mare, ce este a se aduce din partea Comunității de avere, numai după cumpănirea tuturor posibilităților fără grabă să pregătească propunerea, ce-o va subșterne Onorata Reprezentantă. Astfel numai în adunarea generală de primăvară vom subșterne planul

și specificațiunea de spese pentru internat. Înainte de a trece la celelalte propuneri, ce se vor înainta adunării de azi, voim să mai facem unele observări la o poziție foarte însemnată a preliminarului compus pe anul 1909. Este vorba de culturile silvice la cari recerințele, față de suma preliminară pe anul curent cu 36780 coroane, s'au urcat la 42129 coroane, adică cu 7349 coroane. Pe rubrica aceasta, mai însemnată dintre speșele de exploatare, trebuie să punem mai mult pond, și pe când deoparte îndrumăm organele noastre de specialitate la cea mai mare cruțare și să nu facă cheltuieli, cari nu sunt de lipsă, — de altă parte pretindem, că în primința culturii silvice să împlinescă conștiincios și deplin obligămîntului impus prin legea silvanală și prin planurile economice de exploatare. Căci o administrație corectă a pădurilor este posibilă numai acolo, unde tăieturile exploatare se împăduresc cu cea mai mare îngrijire și unde nu se cruță speșele neapărat de lipsă pentru susținerea pădurilor. Scopul economiei noastre silvice este deoparte nu numai a păstra averea, ce o reprezintă pădurile și a ridică valoarea ei, ci ca din interesele acestei averi în prima linie să putem satisface trebuințelor împădușurilor, iar de altă parte căutăm ca să vindem cât de bine prisosul ce rămâne după îndestulirea împădușurilor și să ajungem la venite cât mai mari, căci numai în cazul acesta putem să promovăm și alte interese economice și culturale ale împădușurilor și numai astfel putem să susținem și să dezvoltăm instituțiunile create întru promovarea acestor interese.

Întrucât am aflat calea cea adevărată și întrucât este folositor averii concretizate administrațiunii noastre și părtaşilor la această avere economia și manipularea noastră, despre aceea fiecare se poate convinge, dacă preliminarul anului 1909 îl pune în comparație d. e. cu preliminarul compus pe anul 1904 și pune în cumpănă și rezultatele, la cari am ajuns în cei patru ani din urmă, precum și instituțiunile create în timpul acesta în interesul împădușurilor. Până când d. e. în anul 1904 recerințele au fost preliminate numai cu 229.096 coroane, azi din venitele aceiaș averi acoperim recerințe de două-ori așa de mari, fără ca să atacăm averea fundamentală. Din contră ne-am folosit de orice ocaziune, ca să sporim averea aceasta și să-i ridicăm valoarea. Astfel și speșele culturilor silvice, cari sunt menite, ca în tăieturile exploatare în locul pădurii de fag deodinioară să se crească păduri cu soiuri mai nobile și prețioase, dela suma de 21.483 coroane, ce a fost preliminară la anul 1904 s'au urcat la suma dublă.

În adunarea de azi vom pertractă și o chestie de mare importanță pentru dezvoltarea economică a ținutului nostru, adică cauza căii ferate vicinale, proiectată între lablanița—Bozovici și Biserica-albă. Onorata Reprezentantă în adunarea generală din urmă, ținută la 2 Maiu a. c. a autorizat comitetul subsemnat, să facă dispozițiunile de lipsă pentru trasarea căii ferate vicinale, proiectate între lablanița și Bozovici pe speșele Comunității de avere. În scopul acesta să se pună în legătură cu o întreprindere tehnică de natura aceasta și să solvească și speșele de trasare, după cum le va putea tocni cu respectivii întreprinzători.

După ce pe baza ordinațiunii Excelenței Sale dlui ministru reg. ung. de comerț din 6 Maiu a. c. Nr. 40638/III 1908 am primit concesiunea prealabilă pentru a face prelucrările tehnice pentru o cale ferată vicinală, care pornind din gara din lablanița se va conduce peste hotarul comunelor Petnic, Pervova, Borlovenii-noui, Prigor și Prilipeș până la Bozovici, cu trasarea acestei linii și cu compunerea proiectului și a specificațiunii de spese am încredințat anteprenorii Iuliu Mandel și Wilhelm Quittner, cari au zidit și linia Caransebeș—Hașeg. După învoiala, la care am ajuns cu anteprenorii numiți, aceștia au primit obligămîntul a subșterne până la finea lui Sept. a. c. o specificațiune de spese aproximativă, iar la timpul său toate planurile de lipsă. Mai departe, că vor efectui toate lucrările încopciate cu trasarea, cu compunerea proiectului și a specificațiunii pe lângă reboșnificarea speșelor lor efective, cari spese însă de kilometru nu pot să treacă peste suma de 800 coroane. Deci Comunitatea de avere nici în cazul acela n'are să solvească de kilometru mai mult de 800 coroane, dacă speșele efective a întreprinzătorilor în faptă ar trece peste suma aceasta. Pe lângă acestea ne-am mai rezervat și dreptul, ca speșele socotite prin întreprinzători înainte de 31 Decembre 1909 să se revideze prin ministerul reg. ung. de comerț. Dealtcum Comunitatea de avere are să solvească speșele numai la 31 Decembre 1909, iar mai înainte numai în cazul acela, dacă zidirea căii ferate s'ar începe naintea acestui termen, la care caz speșele amintite sunt a se solvi în timp de 8 zile, socotite dela extradarea actului de concesiune.

Față cu acestea am asigurat întreprinzătorilor numiți dreptul de opțiune pentru zidirea căii ferate și anume:

Sunt îndreptățiți a zidi această cale ferată pe baza specificațiunii de spese și conform condițiunilor, ce se vor staveri cu ocaziunea concesionării și prin ordinațiunile, ce se vor emană referitor la zidirea acestei linii.

Referitor la aceea, dacă voesc să se folosească de dreptul acesta, numai atunci trebuie să se declare, după ce prin acții fundamentale s'au asigurat 35% din capitalul de zidire.

În fine la caz, dacă întreprinzătorii numiți se folosesc de dreptul lor și dacă Comunitatea ar fi solvit deja speșele trasării și pentru compunerea elaboratului, sunt dator a întoarce Comunității de avere nu numai suma deja solvită, ci și speșele acelea, cari s'au socotit din partea guvernului și a autorităților, precum și speșele comisionării și toate celelalte spese avute.

Pe baza acestei învoeli anteprenorii Iuliu Mandel și Wilhelm Quittner la 10 Iunie a. c. au și început trasarea liniei lablanița—Bozovici.

Constatându-se în decursul lucrărilor, că ar fi conșult a lungi linia lablanița—Bozovici până la Dalboșeș, am făcut pașii de lipsă, ca concesiunea primită să se extindă și pe linia aceasta și prin ordinațiunea Excelenței Sale dlui ministru reg. ung. de comerț am primit concesiunea și pentru trasarea acestei linii, care asemenea s'a concretizat anteprenorilor Iuliu Mandel și

Vilhelm Quittner pe lângă condițiunile amintite mai sus.

Numiții anteprenori la 27 Septembrie a. c. au și subșternut planurile de trasare, cari le-am subșternut Excelenței Sale dlui ministru reg. ung. de comerț cu rugarea, să binevoiască a ordina comisionarea liniei trasate și a fixa în scopul acesta un termen cât mai scurt.

Dupăce în cele premise deamăntul ne-am dat samă despre toate acele dispozițiuni, cari le-am aflat de lipsă pentru executarea decisului adus în adunarea generală din 2 Maiu a. c. referitor la cauza aceasta, voim să mai amintim următoarele :

Vicecomitele comitatens la 20 Iulie a. c. sub Nr. 11875/908 ne-a încunoștințat, că Excelența Sa dl ministru reg. ung. de comerț voește să se informeze în privința contribuțiilor, la cari s'ar putea conta, că se vor da din partea interesatilor locali la zidirea căii ferate Iablanița—Bozovici—Biserica-albă, ca să se poată decide în privința zidirii eventuale a acestei linii pe speșele statului. Pe baza acestei ordinațiuni vicecomitele ne-a provocat, să declarăm, cu care sumă ar putea contribui Comunitatea de avere la zidirea căii ferate Iablantța—Bozovici—Biserica-albă în cazul acela, dacă s'ar zidi numai linia Iablanița—Bozovici sau numai linia Bozovici—Biserica-albă.

În cauza aceasta în ședința ținută la 17 I. c. după pertractări îndelungate am ajuns la convingerea, că Comunitatea de avere dupăce pe speșele proprii a trasat linia Iablanița—Bozovici respective Dalboșeț și a și subșternut planurile de trasare, având în vedere, că pentru Comunitatea de avere numai zidirea acestei linii este de însemnătate economică: deocamdată trebuie să ne concentrăm toate puterile pentru realizarea căii ferate Iablanița—Bozovici și numai pentru realizarea acestui proiect putem aduce jertfe materiale. Iar ce privește mărimea contribuției, care o poate vota Comunitatea de avere pentru linia Iablanița—Bozovici, deocamdată nu ne putem exprima definitiv, deoarece elaboratul referitor la trasarea acestei linii — precum s'a amintit — l'am subșternut Excelenței Sale dlui ministru reg. ung. de comerț, iar până azi nu l'am mai primit îndărăt.

GLOSE.

Să zice, că întărirea alesului episcop de frigul cel mare a *înghețat* în Budapesta.

* * *

Da, fiindcă unii, cari cunosc bine împrejurările spun, că titulatura alesului episcop, de va fi întărit, ar suna : „din îndurarea lui Dzeu și a lui Badescu. . . .

* * *

S'a răspândit superstiția, că de aceea se oprește așa de multe-ori curentul electric, fiindcă la consistor se economizează întunerecul și sănătatea funcționarilor cu lumini.

Într'una din zilele trecute orașul întreg nu avu vr'o două ore lumină electrică. Dar nu peste mult se făcu lumină și numai și numai consistorul rămase cu lumini.

NOUȚĂȚI.

Știri personale. Il Sa dl Constantin Burdîa a plecat la Budapesta pe timp mai îndelungat. — Primarul Oct. Bordan pentru rezolvarea unor chestii oficioase a plecat în 3 I. c. la Pesta pe vre-o 8 zile

Transferare. Ministrul de culte și instrucție a transferat pe Traian Damșescu și Ana Damșescu dela școala elementară din Mehadia la Vălișoara, iar din Vălișoara la Mehadia pe Remus Popa și Livia Popa.

Cununie. Francisc Strauss, învățător în Veidenthal s'a cununat cu învățătoarea Stefania Dascal.

Școala elementară și civilă din loc s'a deschis.

La **Clubul athletic** s'a început munca. Gimnastică și scrimă e în fiecă Marți, Mercuri și Vineri.

Societatea teatrală Miklósy din 10 Decembrie până în 20 Februar are concesiune a jucă în orașul nostru.

Asociațiunea comitatensă a pompierilor Dumineca trecută eră să-și țină adunarea generală în orașul nostru. Dar nefiind present numărul prescriș de statutele reuniunii, adunarea trebui să se amâne.

Linia Caransebeș—Hațeg dela Bouthari până la Pișchi se va deschide în 18 Decembrie.

Scăpat. Redactorul „Tribunei“ dl Sever Bocu, improcesuat pentru patru articoli apăruiți în ziarul arădan, a fost achitat de cătră curtea cu jurați din Oradea—mare în un proces.

Băieți jucându-se cu dinamită. Din Deva se scrie, că în Alsófelek un băețandru. Pattera Oszkár a furat dela taică-său — care e ocnar la minele de fer de acolo — dinamit și cu pritenul său Iuga s'a dus în pădure, că acolo să arunce în aer dinamitul.

Dinamitul l'au așezat în vârful unui copac, exploadarea a fost însă așa de nenorocoasă, că lui Pettera i-a zdruncinat mâna dreaptă, iar lui Iuga falca.

Transport de arme în Bulgaria. Guvernul de rășboi bulgar a comandat dela fabrica de puști maghiară 18 mii de puști cu repetiție.

Ziarului „Frankfurter Zeitung“ i-se depeșează din Sofia, că România nu va permite transportul armelor peste teritorul ei.

Favor pentru studenți pe căile ferate. Fiecare om cu carte știe bine, ce mare însemnătate pedagogică au excursiunile de studiu a studenților. Tocmai din această cauză contele Albert Apponyi, ministrul de culte își dă toată silința, ca să înlesnească excursiunile de studiu a studenților. Zilele trecute ministrul de comerț Francisc Kossuth la stăruința ministrului de culte a încunoștințat

autoritățile școlare despre următoarele : La fiecare călătorie în masă a studenților (se înțelege la excursiuni de studiu), pe baza atestatului directorului școlii, pasagerii vor primi biletele cu *prețul de jumătate*, iar unde-i vorba de o depărtare mai mare, pentru studenți se vor pune la dispoziție vagoane de clasa III. și la trenurile accelerate susținându-se favorul de a primi biletul cu preț de jumătate și în cazul acesta. Afară de acestea tot după zece studenți, un student sărac va primi bilet de tot gratuit. Introducerea acestor înoineri e merit nepieritor al guvernului de comerț și al celui de culte. E vorba de lărgirea cercului de vederi a generației noi, ceea ce este un mare paș spre cultura apuseană.

L'au ucis femeile. În Livazeni din comitatul Hunedoara băiașul Stefan Kunsz trăia în nelegiuire cu fata unei văduve. Înainte de aceasta cu vre-o câteva zile Kunsz s'a certat cu femea, care apoi s'a dus dela el. Luni însă s'a reîntors însoțită de muma ei, ca să-și ducă mobilele și vestimintele. Kunsz s'a împotrivit și între acestea l'au lovit cu un lemn pe bietul om și întru atâta l'au bătut, până-ce și-a dat sufletul. Atât mama, cât și fata au fost prinse de jandarmi.

Mii de oameni morți. În minele vestite și uriașe dela Hamm (Westfalia) unde lucrau mai mult ca 5000 de lucrători, s'a întâmplat o exploziune, a cărei urmări încă nici azi nu se pot cunoaște.

O tarnă din mijloc s'a surpat îngropând astfel aproape 400 muncitori afară de cei 4—50 răniți, cari au avut norocirea de a scăpa. Din cauza focului ce pustiește în mine, deocamdată nu se pot lua măsuri mai energice pentru desgroparea celor nefericiți. Paguba este enormă. Împăratul a trimis la fața locului pe ministrul de comerț și principele Eitel, dela cari primește zilnic rapoarte detaliate despre progresarea muncii de mântuire.

Gazetele din Germania au pornit o acțiune pentru orfanii și văduvele rămase. Se colectează în țara întregă sume de ajutor de bani. Orașul Berlin a subșcris suma de 10 mii marce. Se speră o colectă frumoasă.

Ucigaș mântuit. Barbierul Fabianovici din Szabadka își omorise în luna trecută muierea, lovindu-o cu securea și tăindu-o cu briciul, din motivul, că eră prea ușuratică. Curtea cu jurați din Szabadka l'a declarat pe barbierul de nevinovat pentru fapta săvârșită, iar tribunalul l'a mântuit.

Iarăși răchia. În comuna Gerbonsez de lângă Lugoș, cel mai bețiv om în întreg satul eră tinărul Avram Gindu. Nu de mult s'a reîntors seara acasă mort de beat, iar soția lui l'a primit cu mustrări și reproșări, la ceea ce el întru atâta s'a infuriat, încât a apucat copilița de trei luni, ce durmea în leagăn și a asvârlit-o în cuptor între flacări, unde în câteva clipe s'a făcut scrum. La strigătul desperat al mamei s'au adunat vecinii, cari eră cât pe-acî să omoară pe crudelul părinte, așa încât numai jandarmeria i-a putut liniști.

Sărbătorile păgânești. O comisiune încredințată cu studiarea chestiei sărbătorilor păgânești, ținute încă de poporul nostru dela sate, a făcut propunere sfântului sinod din București, să adreseze pastorală poporațiunii rurale, în care să fie îndemnat poporul a se lăsa de acest abuz, înșirându-i-se și explicându-i-se, cari sunt sărbătorile, pe cari trebuie să le țină creștinii. Preoții apoi vor fi îndrumați să instrueze poporul în privința aceasta, nu numai în biserică, ci și la alte ocaziuni binevenite. Fiecare preot va avea să raporteze despre activitatea, pe care a desvoltat-o întru stăpîrea acestui obicei rău. Preoții, cari nu-și vor face datorița, vor fi suspendați dela oficiu și beneficiu pe o vreme oare-care.

Între vrăjitori. Bainbridge, care currieră lumea întregă în cel mai nou număr al revistei „World Magazine“ comunică mulțimea observărilor sale cari le-a adunat în cercul vrăjitorilor diferitelor soiuri de pooare. cari încă trăiesc în copilărie și n'au fost atinse de spiritul culturai moderne.

Aproape în toate locurile vrăjitorii sunt priviți de ființe supranaturale. Cinstea mare dată acestora din partea necunoscătorilor mai mult se nutrește din frica faptelor neînțelese, decât din atragerea de operațiunile magice. Adeseori au o influență foarte mare asupra sufletelor dure și se folosesc de aceasta influință spre folosul lor.

Alungarea diavolilor o împreună cu vrăjitul și cu vindecările împreunate cu vrăjtit. Partea esențială a chemării lor e vindecarea, ceea ce o fac cu ajutorul plantelor fluidelor și alte multele.

Pacienți sunt manipulați de acești vrăjitori cu siguranță rară. Operațiunile lor adeseori umblă cu un rezultat splendid Bainbridge cu o ocaziune a fost martor la o amputare de braț, care ar fi adus cinste pentru oicare chirurg european. De cele mai primitive mijloace se folosesc cu o iuțime admirabilă. Nu sunt cu privire la zbierăturile pacientului.

O ocupațiune specială a vrăjitorilor e descoperirea vrăjitoarelor și judecarea acestora. Chinuri nespuse le așteaptă pe acele femei, cari sunt suspiționate, că comunică cu duhurile necurate. Nevinovăția ori vinovăția lor trebuie să o arate prin ceremonii. cari seamănă cu probele de foc din evul mediu. Unele trebuie să beie beuturi veninoase, de ce să înțelege că toate pier, dacă numai organismul puternic nu rezistă morții ca apoi așa e explicat de mulțime, ca respectiva a fost vindecată de diavol și cu triumf e purtată din casă în casă.

Bainbridge ne amintește învățătura și știința mare a unui vrăjitor de stele. Vrăjitorul trece dela tatăl la fiu. Generația de acum cunoaște foarte bine întreg universul, mișcarea plantelor, originea, locul stelelor și influința reciprocă precum și natura timpului.

Putere (viață). Precum plantelor de ploae, așa și trupul omenesc are lipsă de oareș-ceva, ce-l apără contra influințelor exterioare, îi susține sănătatea și desvoaltă puterea. Fiecare cap familiar precaut în interesul sănătății lui proprii, a soției și a pruncilor lui ține neîntrerupt la dispoziție renumitul medicament de casă așa numit: „Erő-Sósborszesz“ despre a cărui efect multilateral și uimitor testează mulțimea epistolelor de recunoștință. E de căpătat ori-și-unde în sticle cu 30, 40 bani, 1 și 2 coroane, mai consult e însă dacă se procură deodată 10 sticle, pe cari le trimite preparatorul „Kosmos“ Laborator, Győr după trimiterea anticipative a sumei de 3 coroane sauși cu postcipațiune.

Ad. 4161. szám.
kig. 1908.

Hirdetmény.

Karánsebes város tanácsa mint I fokú iparhatóság részéről közhirré tétetik, hogy Karánsebes város iparhatósága területén 1909 évben mandatummal biró iparhatósági megbizottak választásának határidejéül 1908 évi december hó 13-ának délelfőtti 10 órájára tuzetik ki, Bastius Ede városi I-ső tanácsos irodájában.

A miről a választásra jogositottak választási jogaiknak gyakorlása céljából ezennel értesittetnek.

Karánsebes 1908, December hó 2-án.

Bordán,
polgármester.

4271—908. sz. kig.

Publicațiune.

Se aduce la cunoștință publică, că la școala de economie reg. ung. din Lugoj cu 1 Ianuarie 1909 se va deschide un curs de 8 săptămâni pentru instruirea în lucruri de casă și economie gratis, la care se vor primi 20 tineri de 18 ani trecuți, fii de economi.

În acest curs de iarnă instruirea va fi în limba maghiară și pe lângă 2 ore pe zi instruire teoretică. Tinerii se vor instrui privitor la îngrijirea, nutrirea și prepararea nutrețului vitelor; vor fi instruiți mai departe în facere de cotăriți, mături, perii și a altor obiecte mai simple necesare în economie, apoi la lucruri mai ușoare de rotar.

Cursul e de tot gratis și ascultătorii pe durata lui vor primi toate (cost, încălzit, învederare, spălătură) gratuit.

Ascultătorii cursului vor primi dintre obiectele de industria de casă exemplare de model gratis.

Se provoacă deci toți acei tineri, cari doresc a luă parte la acest curs până în 15 Decemvre a. c. verbal sau în scris a se insinua la scrisul.

Caransebeș, la 26 Novembre 1908.

Bordan,
primar orașenesc.

Ad. 1748 szám.
kig. 1908.

Provocare.

Se provoacă toți proprietarii de case și moșii, că omida și toate insectele stricacioase să le stârpească de pe pomii aflători în grădini și moșiile lor— în senzul dispozițiunilor §. 50 a art. de lege XII din anul 1894 — mai amân timer până la finea lunei Martie — cu atât mai vârtos, pentrucă tot după dispozițiunea §. 95 a legii sus citate aceia, cari nu satisfac datorinței acesteia — vor fi pedepsiți cu o pedeapsă până la 100 coroane, afară de aceea stârpirea se va efectui pe spesele lor din partea autorităților competente.

Caransebeș, la 17 Noemvre 1908.

Octavian Bordan,
primar oraș.

Casa din Strada Timișorii Nr. 900 constatătoare din 3 chilii și toate celelalte edificii aparținătoare să vinde din mână liberă sub condițiuni favorabile.

Informațiuni mai aproape dă administrațiunea ziarului „Severinul“.

Lemne de fag uscate

se pot căpăta cu 24 coroane stânjenul la

László Farkas Jozsef

cassar la gara din Caransebeș.

Trăsuri ieftine stau la dispozițiune la magazinul din gară.

ILUMINAȚIE ELECTRICĂ CU STABILIMENT

pentru castele, edificii economice, fabrici, otele după propriul sistem.

Se poate combina cu apaduct și mașini agronomice.

Indrumări și prospecte dă

SINGER F. și R.

antreprisă de inginerie și electrotehnică

Budapest, V. Kálmán-utca 15.

Multe referințe de primul rang.

TELEFON
63—01.

In comuna Buzeu

(ROMÂNIA)

se află spre vânzare 573□ metrii, loc
din parcela la Nr. 5. Bulevardul Vii-
torului.

Informațiuni mai aproape de administra-
ția acestui ziar.

17705/1908.

Anunțarea târgului din Temesvár.

Târgul de țară

de Stul Nicolae din Temesvár se
va ține începând din 17 până în
21 Decembrie a. c.

Mânarea a ori și ce fel de vite
începând de Joi (17 Decembrie) di-
mineața 5 ore este permisă.

Temesvár la 21 Novembre 1908.

Dela căpitănatul orășenesc:

Beé Ferencz, căpitan.

TIPOGRAFIA

LUI

Josif Jacobovits,

: : CARANSEBEȘ, edificiul LICHTNECKERT : :
aranjată după stilul cel mai nou, primește spre efectuare totfelul de
tipărituri bătătoare în arta tipografică precum :

Bilete de vizită, plicuri, anun-
țuri de fidațare și căsătorie
învitări pentru petreceri și
baluri, anunțuri funebrele,
Opuri și Broșuri, Reviste,
Registre, Tabele pentru ofi-
ciile notariale, comunale și
cercuale, tipărituri petru can-
celariile advocațiale, precum
și a tuturor institutelor de

credit și păstrare, Prețuri
curente, Cataloguri, Placate,
și foi volante. Tipărituri în
mai multe colori. Mare asor-
timent în hârtie pentru can-
celarii, cartoane pentru bilete
de vizită, fidațare și căsă-
torie, cassette foarte elegante
cu hârtie de scris în dife-
: : : : rite colori. : : : :

Comandele se efectuează repede și cu acuratețe.

: Prețuri foarte eține și moderate. :

De bună seamă

== cetește acest bun sfat! ==

Vestea bună ajunge departe. Această zicală se potrivește și la „Erő-Sósorszesz“, a cărui faimă a ajuns și la noi; de aceea vom spune, de ce e atât de iubit acesta.

„Erősorszesz“

ca păstrătorul vieții!

Fie cineva însurat, fie fără nevestă, e foarte bine, ca să aibă la casă un leac, cu care să-și ajute, îndeosebi dacă-s copii la casă, dacă are vr'unul durere de cap, or de stomah. In fiecare familie sunt de aceia, cari nu pot dormi, or sunt nervoși, au reumă, îi doare spinarea, sau se simte slab, or amețește? In astfel de cazuri folosește „Erősorszesz“, care nu numai întărește mușchii, ci dacă se ține cineva de îndrumările date face servicii, cari nu se pot plăti cu bani.

Tinerii de multe-ori cad jos de muncă, după care vine boala. De aceea e bine, ca celce lucră mult dimineața și seara să-și frece membrele, peptul, capul cu „Erősorszesz“ și puterile i se inoesc dublu.

„Erősorszesz“

ca medicină întăritoare la cap.

Cunoști pe cineva, care a folosit „Erősorszesz“? Oamenii bătrâni întineresc.

Văzuta-i om sgribuind de frig. Nu ar tremura, dacă și-ar freca cu amintita medicină. Nu numai frigul, ci și căldură, asudarea o împedecă.

La câți oameni nu le pute gura? Dacă însă și-ar clăti gura în fiecare dimineață și seară cu apă amestecată cu „Erősorszesz“, gura capătă miros plăcut, dinții nu se scoburesc, nu capătă omul dureri de stomah.

Și frumusețea părului o susține amintitul medicament. Impedecă căderea părului și încărunțirea de cu vreme.

„Erősorszesz“ se poate căpăta pretutindeni, dar la cel adevărat pe sticlă e figura unui bărbat.

Se preparează numai în laboratorul
chemic al lui

„KOSMOS“ din GYÖR,

de unde se trimite ori unde cu
rambursă, ori dacă

se plătește înainte 30 fil., 40 fil., 1 și 2 cor. pentru o sticlă. — 10 sticle mici fac 3 cor.

Mersul Trenurilor

Din Caransebeș la Lugoj pleacă :

Trenul Expr.-Orient : în fiecare Miercuri și
Duminică la 6 oare 2 min. p. m.

Trenul accelerat : la 5 oare 28 min. dim. și
11 oare 21 min. a. m.

Trenul personal : la 3 oare 55 m. dim., 9 oare 42
min. a. m. și 4 oare 59 m. p. m.
și seara la 6 ore 15 m.

Din Lugoj la Caransebeș sosește :

Trenul Expr.-Orient : în fiecare Joia și Du-
minica la 6 oare 33 m. dim.

Trenul accelerat : la 4 oare 53 min. p. m.
și 10 oare 33 minute seara.

Trenul de persoane : la 8 oare 48 min. dim.
la 10 oare 42 m. a. m., la 5 oare
57 m. p. m. și la 9 oare 56 m.
seara.

Din Caransebeș la Orsova pleacă :

Trenul Expr.-Orient : în fiecare Joia și Du-
minica la 6 oare 33 m. dim.

Trenul accețerat : la 4 oare 53 m. p. m. și
la 10 oare 33 m. seara.

Trenul de persoane la 10 oare 42 m. a. m.
și 5 oare 57 m. p. m.

Din Orsova la Caransebeș sosește ;

Trenul Expr.-Orient : în fiecare Miercuri și
Duminica la 6 oare 2 m. p. m.

Trenul accelerat : la 5 oare 28 m. dim. și
la 11 oare 21 m. a. m.

Trenul de persoane : la 9 oare 42 m. a. m.
și la 4 oare 59 m. p. m.

„MEHADIA“

Casă de păstrare pe acții în Mehadia.

Acoardă împrumuturi ipotecare replăti-
bile în 10, 15, 20 ani în rate semestrale ;
împrumuturi cambiale cu acoperire hipote-
cară, escontează cambii cu 3, eventual cu
2 subscrieri, pe timp de 3 până la 6 luni,
acoardă împrumuturi (anticipatiuni) pe ama-
nete și pe efecte. Primește

depuneri spre fructificare

pentu cari solvește 6% interese. Interesele
neridicate se adaug 6 în 6 luni, anume la
1 Ianuarie și 1 Iulie a fie-cărui an la ca-
pital și se fructifică mai departe. Darea
pentru interesele de depuneri o solvește
institutul. Depuneri se pot face și prin poștă,
având a se indica adresa exactă a de-
ponentului. Rezolvarea urmează cu întoar-
cerea poștei. Abziceri și ridicări încă se pot
face prin poștă.

Direcțiunea.

ANUNCIURI se primesc în toate zilele cu prețurile cele mai
:: moderate la administrația foii noastre. ::

S'a tipărit cu farbă dela firma KURZWEIL JÁNOS și SOȚII, fabricant de farbe BUDAPESTA, în tipografia JOSEF JACOBOVITS, CARANSEBEȘ.

BAZARUL „LA COROANA“

Kohn & Zweig

CARANSEBES

Recomandă prăvălia lor bine
asortată în mode, manufacturi
și mărfuri curente.

Noutăți de sezon se pot cumpăra totdeauna.

BAZARUL „LA COROANA“

R. GRAU și FIUL CARANSEBES

Telefon 47.

păpucar.

Telefon 47.

Cel mai mare magazin de ghete pentru
dame, domni și copii.

Singurul vânzător a renumitelor fabricate :

„Cobrak“,
„Danubia“ și „Chasalla“

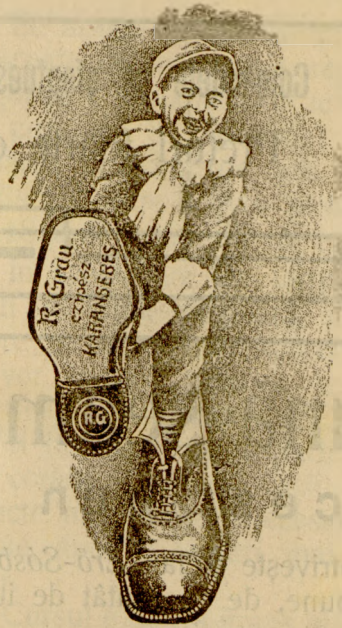
precum și a ghetelor curat americane.

Galocini curat de Petersburg marca „Triunghiu“.

Face ghete fine și moderne după măsură.

Lucrătoare arangiată de a lucra cu mașini.

Reparează prompt și efin.

TOMA FINZ

Măstru lemnar, întreprinzător de zidiri și negustor de lemne în Caransebeș.

Recomand M. On. Public din Caransebeș și jur bine asortatul meu

Deposit de lemne de clădit

de brad, de molin, de gorun și de teiu, de blane de latezi, de trepte, de scânduri
de molin ghiluite și ghinuite (gefalzt) pentru padimente, toate deplin uscate, mai
departe **Cement de Portland**, carton asfaltat pentru acoperiș, pături de izolare,
penru a depărta umezeala peretilor, cătrană (boază) și carbolineu cu

PRETURILE MAI MODERATE

Comandele se efeptuesc prompt și în modul cel mai conștiințios și se espediează
în toate stațiunile căilor ferate.

Întreprind clădiri noi : Case de locuit, clădiri de școală, de biserici și de
poduri, fac padimente de terrase în biserici și primesc tot felul de renovări la
edificii vechi, fac acoperișuri de carton asfaltat în calitate excelentă și pe acope-
rișuri vechi de șindilă, acoperișuri bine probate.